

Beslispunten DT

- Kunt u instemmen met de voorgestelde invulling van de opdracht?
- Kunt u instemmen met de voorgestelde aanpak, afbakening en het tijdpad?
- De werkgroep adviseert om ook de directies P en DFenA bij de werkgroep te betrekken.

Opdracht

Ontwikkel voorstellen voor een verbeterde fraudeaanpak binnen de Belastingdienst. Ontwikkel deze voorstellen in brede samenhang met relevante partijen binnen en buiten de belastingdienst. Stel daartoe een plan van aanpak op ter bespreking in het DT.

Toelichting:

Fraudebestrijding is een wezenlijk onderdeel van de uitvoerings- en toezichtstrategie van de BD zoals uitgewerkt in het jaarplan en gedeeld met de Tweede Kamer. Fraudebestrijding dient aan hoge normen te voldoen wat betreft signaalweging, vastlegging en dossieropbouw alsmede eventuele vervolgcacties in het geval van een bewijsbaar fraude-vermoeden van fraude. Fraudebestrijding dient in balans te zijn met dienstverlening en om-in balans te zijn met het benaderen van burgers en bedrijven vanuit het idee van vertrouwen. In de opzet en werking van de fraude aanpak binnen de Belastingdienst alsmede de organisatorische inrichting en de daarbij behorende checks en balances horen deze hoge normen en het zoeken naar balans vorm te krijgen.

Werkgroep ter uitvoering van de opdracht

Ter uitvoering van de opdracht is een werkgroep geformeerd. Werkgroep bestaat uit: MKB [], GO [], FJZ [], VI [], FIOD [], UHB [] en de []. Deze werkgroep is op 1 november voor het eerst bij elkaar gekomen.

Nadere specificering opdracht door de werkgroep

Allereerst heeft de werkgroep een definitie van fraudebestrijding vastgesteld. Hierbij is aangesloten bij de definitie van fraude uit de visie op fraudebestrijding bij de Belastingdienst uit 2013. Fraudebestrijding definiëren we als de aanpak/interventie als er vermoedelijk sprake is van de volgende kenmerken/elementen

- opzettelijk handelen;
- een misleidende voorstelling van zaken gegeven;
- het oogmerk economisch voordeel te behalen (voor zichzelf of als "vriendendienst");
- een benadeelde;
- onrechtmatig of onwettig handelen.

Uit de opdracht en een aantal gesprekken om nadere toelichting te krijgen (bijvoorbeeld over CAF-11) blijkt dat een aantal zaken van belang zijn voor de uitvoering van de opdracht. Allereerst dient het te gaan om signaalverwerking, vastlegging en dossieropbouw. Daarnaast gaat het ook om de overgang van een fraudesignaal naar regulier toezicht en hoe het hier wordt opgepakt. Als laatste is de vraag hoe het toezicht is geregeld op de aanpak.

De werkgroep heeft op basis daarvan geconstateerd dat de opdracht ziet op de procesbeheersing van de fraudebestrijding. Het gaat om de waarborgen in de organisatie die:

- ervoor zorgen dat we de gepaste middelen inzetten bij fraudebestrijding en daarmee voorkomen dat we burgers en bedrijven ten onrechte met te zware middelen benaderen;
- ervoor zorgen dat we keuzes kunnen onderbouwen en zo nodig terug kunnen grijpen op eerdere vastleggingen;
- ervoor zorgen dat de waarborgen worden nageleefd en hier op wordt toegezien.

Het gaat kortom om de menselijke maat, gegeven het waargenomen gedrag en de (fiscale) belangen (responsief handelen).

Afbakening opdracht

Voor een duidelijke opdracht wil de werkgroep een aantal zaken afbakenen:

Met opmerkingen []: Zie ook punt helemaal onderaan. We kunnen ook altijd bespreek/discussiepunten voorleggen.

Met opmerkingen []: Voorstel [] incl. bestrijding van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Willen we dat? Zou het nu niet direct betrekken en in eerste instantie richten op fiscale fraude.

Met opmerkingen []: Eens met [], georganiseerde ondermijnende criminaliteit bestrijden wij ook vanuit de fiscale invalshoek, en niet anders.

Met opmerkingen []: En grove schuld toevoegen?

Met opmerkingen []: Nee, dat is geen fraude

Met opmerkingen []: Dit is de definitie uit 2013. Kunnen we daar niet bij aansluiten?

Met opmerkingen []: (Vraag: is deze omschrijving te beperkt? In het jaarplan 2019 staan immers ook voorbeelden van gerichte communicatie om facilitators de wind uit de zeilen te nemen. Wil [] ook hier zien hoe de procesbeheersing is ingericht wanneer we besluiten voor deze aanpak te gaan? Kan immers ook publicitair gevoelig liggen.) Zou het nu algemeen houden.

Met opmerkingen []: Ik heb ze beiden gecombineerd en het woord fraudebestrijding gebruikt

Met opmerkingen []: Volgens mij is deze ook van groot belang.

We hebben vastgesteld dat in de opdracht een knip kan worden gemaakt. Signaalweging vindt zowel centraal als lokaal plaats. De signaalweging op lokaal niveau alsmede de wijze waarop de procesbeheersing van het fraudetraject is ingericht, is onderdeel van deze opdracht. Daar waar de signaalweging onderdeel uitmaakt van de centrale selectie (gebruik algoritmes, selectieregels etc.) heeft dit vooral betrekking op risicomodellen. Het merendeel van deze risicomodellen zien op regulier toezicht en hebben geen specifieke betrekking op fraude. Daarom zal dit geen deel uitmaken van deze opdracht. Van belang hierbij is nog dat UHB momenteel al aan het kijken is naar de werking van deze modellen voor regulier toezicht. Naast deze risicomodellen voor het algemene toezicht zijn er ook specifieke risicomodellen voor fraude bij DFenA. Deze modellen zijn specifiek gericht op fraudebestrijding. Dit maakt wel deel uit van deze opdracht.

De opdracht heeft betrekking op de uitvoerende directies van de Belastingdienst en de FIOD. De procesbeheersing van de Belastingdienst en FIOD is niet geheel van toepassing op Toeslagen. Toeslagen is daarom niet betrokken. Voor Toeslagen is al een traject gestart om de procesbeheersing te verbeteren. Wel wordt voorgesteld om afstemming te hebben tussen de beide trajecten ten aanzien van de procesbeheersing.

Zoals aangegeven richten we ons op de procesbeheersing. Reeds lopende trajecten zoals het in kaart brengen van fraudefenomenen, hoe de fraudemeldpunten functioneren (BIO) en hoe het fraudelandschap in elkaar zit worden niet betrokken bij deze opdracht. Daarnaast wordt niet gekeken hoe de fraudeaanpak in de organisatie en bij de verschillende directies is vormgegeven.

Opdracht geformuleerd door de werkgroep

Het is volgens de werkgroep van belang om eerst in kaart te brengen hoe de procesbeschrijving van fraudebeheersing in de organisatie is geregeld. Welke kaders zijn er, hoe worden die nageleefd en hoe is het toezicht hierop geregeld. Als dit in beeld is gebracht kan gekeken worden welke verbeteringen er nodig zijn. Op grond hiervan heeft de werkgroep de volgende opdracht geformuleerd:

1. Breng per middel (Vpb, IH, LH/PH, OB, kleine middelen) en per proces (Controle, Invordering) in kaart welke waarborgen zorgdragen voor een zorgvuldige behandeling van fraudesignalen. Doe dit per uitvoeringsdirectie waar het betreffende middel en/of proces is ingericht.
2. Besteed aandacht aan de wijze waarop deze waarborgen ook zijn ingericht bij organisatieonderdelen met een specifieke opdracht.
3. Breng in kaart hoe (intern) wordt toegezien op de naleving en het toezicht hierop.
4. Benoem eventuele tekortkomingen en adviseer over verbetermogelijkheden

Toelichting:

1. De keuze voor de beschrijving per middel en proces maakt het mogelijk om gebruik te maken van hetgeen in de vaktechnische en managementlijnen is afgesproken. (4-ogen principes, functiescheiding, werkinstructies, dossiertools, kmo, fix, inschakelen boetefraudecoördinator/contactambtenaar, escalatielijnen etc.). Voor de FIOD kan vermoedelijk volstaan worden met één beschrijving, onafhankelijk van de middelen en processen.
2. Voor de onderdelen met een specifieke opdracht moet worden vastgesteld of een vergelijkbare werkwijze geldt als voor de reguliere processen en middelen. Waar dat afwijkt, moet dat expliciet beschreven worden (afstemming, dossiervastlegging, 4-ogen principes etc.). Onderdelen met mogelijk een specifieke opdracht zijn: Fraude/Eos (w.o. Veelplegersteam), CCB, VKC, Trafi, CAF, P Buitenland (w.o. CIBA), Verhuld vermogen, Interventieteams, Fraudeteams PDB, Adviesteam fraudebestrijding (CAP), Bureau Toezicht WWFT, FEC. Deze opsomming is vermoedelijk nog niet compleet.

Aanpak

- a) De beantwoording van vraag 1 – en daarvan afgeleid vraag 4 – beleggen bij de vaco's uit één bestuurlijk verband. Een [] vragen om te sturen. Team landelijke coördinatie (Iavaco's) vragen om mee te lezen.

Met opmerkingen [] Ik heb hierover overleg gehad met []. Hij gaf aan dat er twee soorten risicomodellen zijn en zij niet gaan kijken naar de specifieke fraudemodellen die DFenA schijnt te hebben. Vandaar deze splitsing. Kunnen jullie daar mee leven? Zo ja dan moeten we DFenA ook aanhaken. Na jullie reactie ga ik deze tekst nog afstemmen met [].

Daarnaast de vraag of de FIOD nog modellen heeft hoe de FIOD aan signalen komt en of we daar nog iets over moeten opnemen.

Met opmerkingen [] Fraudesignalen in de fiscaliteit worden getoetst aan de AAFD richtlijnen.

Met opmerkingen [] Kunnen we dit zo zeggen?

Met opmerkingen [] Ik wil het wel een beetje afbakenen tav andere dingen die lopen op fraude. Laatst z'n is vooral om aan te geven dat we niet gaan kijken of de verschillende directies met de juiste teams werken, of dit effectief in de organisatie is ingebed enz.

Met opmerkingen [] Opmerking [] is dit waar de keten is gepositioneerd? Waar doel je hier mee op?

Met opmerkingen [] bedoel je dat de directie die ketenvoorzitter is het betreffende middel/proces in kaart brengt? Lijkt me lastig, omdat dit per UD weer anders in de uitvoering is ingebed.

Met opmerkingen [] Volgens mij moeten we dit ook specifiek benoemen. Zie ook de opmerking van [] over het iets eggen over de werking.

Met opmerkingen [] Waarop?

Met opmerkingen [] En risico's?

Met opmerkingen [] Dit bureau heeft een niet-fiscale taak, voor een andere opdrachtgever dan DGFZ. Ik zou de niet-fiscale taken van Bureau Toezicht WWFT en Bureau Economische Handhaving (net zoals Douane) willen uitzonderen

Met opmerkingen [] Nav opmerking [] deze zijn eruit gehaald: Daarnaast kan worden overwogen om ook de wijze waarop specifieke projecten omgaan met fraudesignalen expliciet in de opdracht mee te nemen (o.a. Horeca, Kassasystemen etc.)

Met opmerkingen [] Als we het er over eens zijn dat vraag 3 ook moet. Wie kan dat dan beantwoorden...

Met opmerkingen [] Was 3 maar nieuwe vraag 3.

- b) De beantwoording van vraag 2 beleggen bij de verantwoordelijke leidinggevenden (via de MT-lijn), aangevuld met interviews. Daarvan afgeleid vraag 3 mede laten beantwoorden door Team landelijke coördinatie.
- c) Eventueel vooraf een sjabloon ontwikkelen met elementen die ten minste aan bod moeten komen bij de beantwoording van de vragen.

Tijdpad

<nog in te vullen>

Na het afronden van bovenstaande opdracht zal naar aanleiding van de uitkomsten gezien worden hoe het realiseren van de verbeteringen opgepakt kan worden.

Betrokkenheid overige directies die nu geen deel uitmaken van de werkgroep

Op basis van de omschreven opdracht en afbakening heeft de werkgroep geconcludeerd dat er nog twee directies missen in de werkgroep: P en DFenA. De werkgroep is daarom van mening dat beide directies toegevoegd moeten worden aan de werkgroep en mee moeten draaien in de uitvoering van de opdracht.

Met opmerkingen [] Wie kan hier een goede inschatting van geven? Zijn twee belangen bij mij: enerzijds is er druk om de opdracht snel op te pakken/uit te voeren en anderzijds moet het grondig en goed gebeuren. Zelf denk ik aan een termijn van 3 a 4 maanden (zoda [] bok zicht heeft op iets binnen een redelijk beperkte termijn) maar heb er echt weinig zicht op of dat haalbaar is. Kunnen ook altijd dit als vraag in het DT neerleggen op basis van onze inschatting.